

J.E.F

Fourmi

4DE LJ &
3DE GRAAD
LO & 1STE
MIDDELBAAR

Frankrijk — 2019
Duur: 105 min. — FR gesproken
NL ondertiteld
Regie: Julien Rappeneau

Doelgroep

4de leerjaar & 3de graad lager onderwijs & 1ste middelbaar

J'E.F in de klas

J'E.F wil kinderen en jongeren filmwijs maken. We dagen je als leerkracht uit om het medium film breed in je lessenpakket te integreren. We reiken je tools aan om je leerlingen de film op een actieve, creatieve en kritische manier te laten beleven. Naast deze lesmap hebben we nog meer in huis. Je vindt het overzicht achteraan in deze map.

Lesmap

In deze map zoomen we in op de productie van de film, de thematiek en de verhaallijn, maar we geven ook interessante filmtechnische duiding. De map wordt doorspekt met weetjes, vragen en methodieken.

Afspeellijst

Bij *Fourmi* is een [uitgebreide afspeellijst](#) beschikbaar op YouTube met beelden van de making of, interview- en filmfragmenten. Je kan deze fragmenten inzetten als rode draad bij de filmbespreking.

Pinterest

Neem er zeker ook het [prikbord op Pinterest](#) bij. Je vindt er tal van leuke, visuele en interessante beelden en elementen die je kan koppelen aan de bespreking.

Focus Franse Film

Deze film maakt deel uit van de reeks Focus Franse Film. Bij elke film is er naast deze lessenmap ook een Franstalige pedagogische fiche voor gebruik in de lessen Frans.

De inhoud van deze lesmap is eigendom van J'E.F en mag enkel worden overgenomen en hergebruikt mits vermelding van J'E.F.

Filmfiche

Synopsis	3
Technische kaart	3
In de pers	3

Filmproductie

Inspiratiebronnen	4
Teamspirit	5

Inhoudelijke info

Een leugentje om bestwil	6
Un mauvais espace	8
Dromen	9
Fourmi	10

Filmtechnische info

Parallele montage	11
Show, don't tell	12
De verlaten glijbaan	14

Pinterest 15

Bibliografie 15

Het model filmwijsheid 16

Op zoek naar inspiratie? 16

Heb je een vraag of bedenking bij deze lesmap?
Stuur een mail naar jefindeklas@jeugdfilm.be

Synopsis

Théo, bijgenaamd de Mier (in het Frans Fourmi), is de beste voetballer van zijn team. Thuis gaat het minder goed. Sinds de scheiding zit Théo's vader erg in de put, hij is vaak dronken en brutaal. Wanneer een scout van een prestigieuze Engelse ploeg interesse toont in de Mier, is papa door het dolle heen en hij gooit zijn hele leven overhoop. Théo geniet van die momenten. Maar wat als hij in Engeland niet door de selectie raakt? Dan maar een leugentje om bestwil?

Een eerlijk verhaal over leugens en waarheid, en over een gedeelde passie voor voetbal en succes. En over kansen geven en kansen krijgen, telkens opnieuw. Een lekkere feelgoodfilm, gebaseerd op het stripboek Dream team.

Technische kaart

Een film van Julien Rappeneau

Scenario	Julien Rappeneau
Productie	Michaël Gentile
Muziek	Martin Rappeneau
Montage	Stan Collet
Camera	Pierre Cottureau
Cast	François Damiens (Laurent), Maleaume Paquin (Théo), André Dussollier (Claude), Ludivine Sagnier (Chloé)
Distributeur	J'E.F

In de pers

“Vanuit volwassen perspectief mag dat wat vergezocht lijken, het laat overtuigend zien hoe kinderen naar de wereld kunnen kijken. Plus dat de loyaliteit van zo'n jongen jegens zijn vader een volstrekt reëel en hartverwarmend gegeven is. Een persoonlijk verhaal met een originele invalshoek.” – Leo Bankersen, [filmkrant.nl](https://www.filmkrant.nl)

“Met François Damiens als een verloren vader voor zijn ontredderde zoon, voert Julien Rappeneau een tedere en grappige familiekomedie op.” – Nathalie Simon, [Le Figaro](https://www.lefigaro.fr)

“Als kruising tussen een sociaal verhaal en een gekke komedie is Fourmi meer dan weldoordacht.” – Clarisse Fabre, [Le Monde](https://www.lemonde.fr)

Introfilm

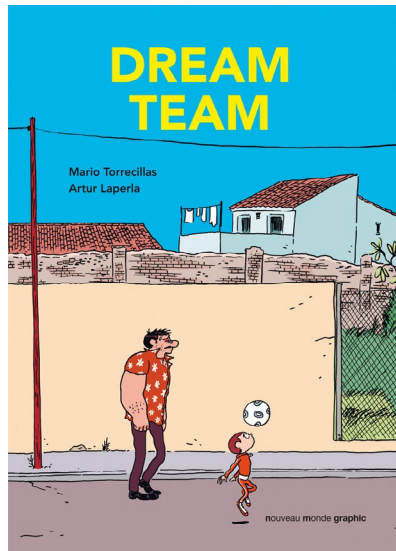
Bekijk zeker en vast deze [intro](#) voor je naar de film gaat. Dit filmpje wordt ook getoond in de cinema of het CC waar je de film met je klas gaat bekijken.

Inspiratiebronnen

Fourmi is de tweede langspeelfilm onder de regie van Julien Rappeneau. Hiervoor had hij al een mooie carrière opgebouwd als scenarist. Ook voor deze film schreef Rappeneau het scenario. Hij baseerde zich op het Spaanse stripboek *Dream Team* van Mario Torrecillas en Artur Laperla.

© Nouveau Monde édition 2016

Rappeneau: *“Op een dag viel mijn oog op de omslag van deze Spaanse beeldroman. De boekverkoper raadde me aan het te lezen. Ik ben echt verliefd geworden op dit verhaal. Ik informeerde bij de auteur in Spanje of de rechten beschikbaar waren.”*

Julien Rappeneau kaart enkele sociaal-maatschappelijke kwesties aan, waaronder alcoholisme, werkloosheid en echtscheiding. *Fourmi* is een komedie met een bitterzoete toon.

Rappeneau: *“Serieuze onderwerpen kunnen verteld worden zonder dramatisch te worden, maar met humor en verbeelding, én met een vleugje kattenkwaad. Théo’s leugen is levensgevaarlijk, maar niet destructief, want het is liefde die hem leidt.”*

© BY-SA 4.0

Vragen voor de leerlingen

- # Ken je nog films die geïnspireerd zijn op stripboeken of beeldromans?
- # Heb je al eens een beeldroman gelezen?
- # Gaan humor en zware onderwerpen volgens jou samen?

Wist je dat...

- # Julien Rappeneau graag sociale komedies en drama's ziet? Zijn favorieten zijn *The Full Monty*, *Billy Elliot* en films van Richard Curtis en Ken Loach.
- # Fourmi door de pers vergeleken wordt met de film *Billy Elliot* (2000)? Bekijk de trailer op de [afspeellijst](#).
- # Max een hikikomori is? Je leest op [Pinterest](#) wat dit betekent.

Teamspirit

Arsenal Football Club is een professionele voetbalclub, gesitueerd in Islington (luister [hier](#) voor de uitspraak), Londen, Engeland, die speelt in de Premier League, de hoogste divisie van het Engelse voetbal.

Jong talent ontwikkelen en jonge spelers een kans geven, staan al lang centraal in de filosofie van de club. In de Arsenal Academy trainen spelers van negen tot zestien jaar. Niet enkel Engelse, maar ook Europese jongeren kunnen toetreden.

Jean Rappeneau: *“Mijn doel was niet om een sportfilm te maken, maar het is een interessante achtergrond voor het verhaal omwille van twee redenen:*

De voetbalwereld vertegenwoordigt in onze samenleving een droommachine. In de verbeelding van velen is het niet alleen een sport, maar ook een de motor voor sociale vooruitgang. Het spektakel, de glorie, het internationale element én het geld, laten kinderen en hun ouders dromen. Terwijl de realiteit natuurlijk complexer is. Er zijn er maar heel weinig die profvoetballer worden.

Ik wilde graag laten zien dat deze sport een belangrijk element van sociale verbinding is. De lokale amateurclub maakt deel uit van het leven van kleine provinciesteden of buurten. Voetbal vormt de link tussen de kinderen en de ouders, het overkoepelt een complete gemeenschap. Het schept een ruimte voor gezelligheid, uitwisselingen, overdracht van waarden. En voetbal wordt meestal gerund door vrijwilligers en gepassioneerde mensen.”

 [Bekijk dit fragment.](#)

Vragen voor de leerlingen

- # Wie zijn deze mensen?
- # Welke door Rappeneau aangehaalde elementen zie je hier terug?
- # Zijn er andere sporten of hobby's die ook op een droommachine lijken én die verbindend werken?
- # Wat vind jij het leukste aan een hobby?

Een leugentje om bestwil

In *Fourmi* draait de hele dynamiek rond de leugens van Théo. Dat hij bij de jeugdvoetballers van Arsenal mag spelen, is natuurlijk de grootste leugen van allemaal.

▶ [Herbekijk dit fragment van Max en Théo op de afspeellijst en vervolgens het fragment met Sarah en Théo.](#)

Welke leugen vertelt Théo in elk fragment? Is er een verschil?

Liegen is met opzet onwaarheden vertellen. Ook het verdraaien van feiten of achterhouden van de waarheid worden als leugens beschouwd. Mensen liegen meerdere keren per dag, zonder dat ze dat altijd zelf doorhebben.

Bij prosociale leugens verbloemen of verdraaien we de waarheid opdat anderen zich beter zouden voelen. We vermoeden dat de waarheid iemand pijn zou kunnen doen en ontwikkelen empathie. We begrijpen wat de impact van onze woorden kan zijn en liegen om iemand te sparen. Dat soort leugen staat in schril contrast met leugens die we enkel voor eigen gewin gebruiken. Er zijn nog andere vormen van prosociale leugens, bijvoorbeeld om te plagen, of humoristisch bedoeld, of wanneer een ouder een kind een verhaal vertelt over de tandenfee of sinterklaas.

De meest voorkomende leugens gebeuren uit schaamte: je wilt iets verbergen of je wilt jezelf voor onheil behoeden. Ook zijn leugens vaak een manier om jezelf belangrijker voor te doen dan je bent. Je hebt ergens een steek laten vallen en bent bang voor de mening van anderen.

Sommige leugens zijn uit op eigen gewin. Mensen die zich daartoe lenen hebben geleerd dat liegen heel wat voordelen oplevert en daarom blijven ze liegen. Door te misleiden en manipuleren verlies je echter de loyaliteit en het vertrouwen van anderen.

Tot slot zijn er mensen die pathologisch liegen en zich daar niet bewust van zijn. Dit zijn extreme vormen van leugenachtig gedrag die kunnen wijzen op een mentale ziekte. Die mensen willen anderen manipuleren en vooral zelf in de aandacht staan.

Vragen voor de leerlingen

- # Waarom liegt Théo tegen zijn papa?
- # In welke categorie van leugenaar valt Théo? Waarom?
- # Tegen wie liegt Théo nog?
- # Hoe reageren zijn vrienden en familie wanneer ze de waarheid ontdekken?
- # Zal de sociale werkster Sarah Théo de volgende keer nog geloven?
- # Karim en Max beloven Théo niet te verklappen. Liegen ze dan?

We liegen om verschillende redenen en op meerdere manieren. Praat dit sommige leugens goed? Zijn alle leugens slecht? De conclusie is hier niet altijd zwart of wit. Filosofer samen met de leerlingen over het onderwerp. Creëer een veilige omgeving met de tips in het document [‘verzameling van werkvormen voor in de klas’](#). Gebruik onderstaande vragen om een klassengesprek te starten.

- # Beeld je in dat jij de papa, mama, coach, vriend of vriendin van Theo was. Hoe zou jij reageren wanneer je de waarheid achterhaalde?
- # Heeft iemand ooit tegen jou gelogen? Was dit een kleine of een grote leugen?
- # Wanneer is het gerechtvaardigd om het welbevinden van de ander te laten voorgaan op de waarheid?
- # Zijn er volgens jou leugens die wél mogen en andere die niet kunnen? Waarom?
- # Hoe zou de wereld eruitzien indien we niet konden liegen?

Liegt de acteur die Théo speelt, Maleaume Paquin, ook in het echt? Bekijk het interview (Frans) op [Pinterest](#). Op de [afspeellijst](#) zie je enkele voorbeelden hoe je kan zien of iemand liegt.

Un mauvais espace

Noot voor de leerkracht: Sommige onderwerpen liggen misschien dicht bij de leefwereld van jouw leerlingen. Bereid je goed voor op het gesprek. Wees begripvol en probeer aan te voelen wanneer een leerling hier liever niets over wil delen. Meer informatie over kinderen met een moeilijke thuissituatie vind je op [Alcoholhulp](#), [VAD](#) en [Jongeren Advies Centrum](#).

De papa van Théo heeft het niet gemakkelijk. Hij en Théo's mama zijn gescheiden en door een crisis in de regio verloor hij zijn job. Hij raakt in de put en blijft in zijn bed liggen. Met een glaasje te veel op zoekt hij zinloze ruzies met anderen. De problemen stapelen zich op en groeien hem boven het hoofd. Hij negeert hierdoor zelfs de hulp van de sociaal werkster Sarah. Zijn omgeving gelooft niet meer in hem.

Dan is er plots iets om naar uit te kijken. Zijn zoon mag voetballen bij Arsenal! Er was een klein zetje en een beetje vertrouwen nodig, maar nu hij keert terug naar Sarah om hulp. Stapje voor stapje stopt hij met drinken, trekt nette kleren aan, neemt initiatief en gaat op zoek naar een nieuwe job als zelfstandige. Soms hebben we een zetje nodig, of iemand die ons accepteert, maar er is altijd iets dat waard is om na te streven.

Herbekijk [volgend fragment](#) met Romane en Théo op de afspeellijst. Théo probeert het gedrag van zijn papa te begrijpen, terwijl zijn vriendin niet in hem gelooft.

Vragen voor de leerlingen

- # Théo zegt in het filmfragment dat zijn papa even door een moeilijke tijd gaat, "un mauvais espace". Twee jaar is te lang, zegt Romane. Zit er hier volgens jou een tijdslimiet op?
- # Romane vindt dat de papa van Théo voor zichzelf moet leren zorgen. Vind jij dat kinderen hun ouders moeten helpen?
- # Durf jij om hulp te vragen? Bij wie doe je dat dan? Wie spreek je aan?
- # Wanneer accepteer jij dat er iets scheelt en wanneer zoek je naar een oplossing of neem je initiatief?
- # Théo begrijpt dat iedereen anders is, hij heeft geen vooroordelen. Zo accepteert hij ook Max, die wat 'raar' is en 'anders' overkomt. Op welke manier toont Théo dat hij Max graag heeft zoals hij is?

Dromen

Dromen doen we in grote en kleine mate. De papa van Théo droomt ervan dat zijn zoon bij Arsenal zal spelen. Théo zelf twijfelt in het begin een beetje. Hij vindt het fijn in zijn stad, het is zijn thuis. Théo went aan het idee en ziet zichzelf al profvoetballer worden.

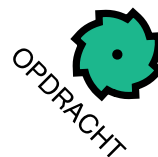
Heb jij dromen? Geen droom hebben is ook oké. Soms is het een gevoel, soms een concreet idee of doel. Dromen kunnen ook veranderen in je leven. Het belangrijkste is dat je je er goed bij voelt en dat het jouw eigen droom is.

 Herbekijk het fragment waarin de papa van Theo vertelt over Arsenal. Théo is eerst niet zo enthousiast wanneer zijn papa hem vertelt over de talentscout.

Vragen voor de leerlingen

- # Waarom denk je dat Théo later wel wil voetballen?
- # Waar dromen de andere personages van?
- # Heb jij dromen? Welke?
- # Heb je dromen nodig?

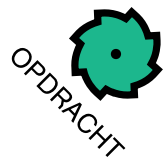
Probeer met een tekening of een collage je eigen droom of dromen uit te beelden. Dit mag concreet, maar het kan ook abstract zijn. Dit kan op papier, op het bord, of met een app. Met de apps [Canva](#), [Moldiv](#) en [Adobe Spark](#) maak je mooie collages.

Fourmi

Romane geeft haar vriend de bijnaam Fourmi, het Franse woord voor 'mier'. Théo houdt niet van deze bijnaam, totdat zijn papa er de mooie eigenschappen van opsomt. In een crisis heeft de mier een sterke band met de gehele gemeenschap. In een storm vormen ze een soort vlot en zo blijven ze drijven; door samenwerking blijven ze dus in leven. In de film zijn solidariteit, wederzijdse hulp, teamspirit, familierelaties, wederzijdse steun en doorzetting belangrijke thema's.

 Bekijk het [fragment](#) met Théo en zijn papa op de [glijbaan](#).

Samen staan we sterk. Zoals mieren enkel door aan elkaar vast te klampen een overstroming overleven, zo staan wij als mens ook sterker. De volgende buitenopdracht laat dit zien. Op [Pinterest](#) vind je nog andere opdrachten.

Laat de leerlingen net als mieren hand in hand of arm in arm een kring vormen. Vier leerlingen staan buiten de groep en moeten naar binnen geraken. Kan de kring zich beschermen tegen de buitenwereld? Vormen de vier andere leerlingen ook samen een groep?

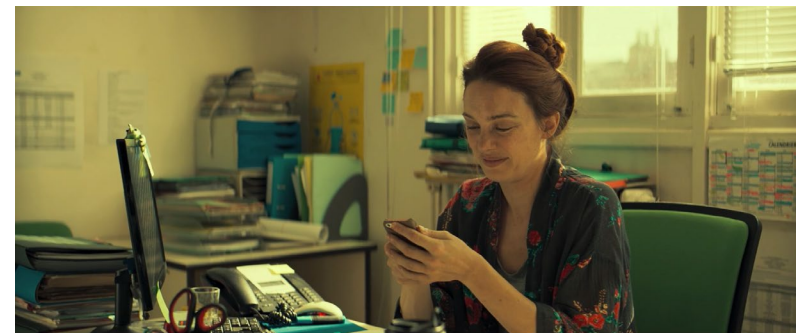
Parallele montage

▶ [Bekijk op de afspeellijst het alfabetliedje.](#)

Bij *parallele montage* gaan twee of meer verschillende scènes in elkaar over door ze afwisselend te monteren. De scènes of verhaallijnen vinden plaats op een andere locatie, en meestal tegelijkertijd.

De papa van Théo speelt een cassettebandje met een Engelse les af. Het alfabetliedje wordt de soundtrack van de parallelmontage. Vervolgens zie je afwisselende scènes van Théo in de bus met zijn voetbalvrienden, Théo op school, de sociaal werkster aan haar bureau, en opnieuw de papa. Parallele montage toont hier wat alle personages op hetzelfde moment doen.

Muziek is een manier om de scènes aan elkaar te verbinden. Het alfabetliedje behoort tot de scène en de wereld van papa. De muziek die hier speelt noemt men *diëgetisch*, d.w.z. men speelt de muziek in de scène zelf – in dit geval het alfabetliedje. Je hoort het liedje ook nog eens in de bus bij Théo, maar daar hoor je het alleen op de achtergrond, dat heet dan non-diëgetische muziek (de muziek speelt als achtergrond in de scène).

GESPREK

Vragen voor de leerlingen

- # Door parallelle montage te gebruiken, geef je meteen een derde betekenis aan de scènes. Welke betekenis wordt hier toegevoegd?
- # Zou je andere informatie zien wanneer de scènes niet parallel gemonteerd zijn?
- # Naar wie sturen papa en Sarah sms'jes? Hoe weten we dit?
- # Wanneer gebruikt de regisseur deze techniek nog?

OPDRACHT

Verdeel de klas in groepen. Elke groep verzint twee of meerdere verhaallijnen of speelt een bekend verhaal na. Gebruik hiervoor een storyboard en denk op voorhand na welke scènes je parallel gaat monteren. Download op de [website van J'E.F](#) een leeg storyboard. Film de scènes en monteer met [iMovie](#) (iOs) of [Movavi](#) (Windows). Extra: kies nu twee andere scènes om parallel te monteren en merk op hoe dit de betekenis van je film beïnvloedt. Wil je graag muziek toevoegen aan de montage? De J'E.F makers hebben hier een handige tutorial voor. Die vind je op het [J'E.F makers YouTube kanaal](#).

Neem een kijkje op [Pinterest](#) of in de [afspeellijst](#) voor meer voorbeelden van parallelle montage. Hoe deden de regisseurs van *Grease* en *The Godfather* het? De vragen in de beschrijving van de pins helpen je op weg.

Show, don't tell

Film is een visueel medium. Met de *show, don't tell* techniek geef je de kijker informatie door actie en beeld in plaats van via dialoog.

In *Fourmi* zegt er niemand: “*De carnavalsstoet is voorbij*”, maar je ziet confetti in de lege straten liggen. Wanneer de voetbalcoach de leugen te weten komt, wordt zijn verontwaardiging kracht bijgezet door het popje van de koningin van Engeland dat op zijn bureau staat. Dit popje toont zijn enthousiasme voor Arsenal. *Show, don't tell* is een belangrijk grondbeginsel van film, maar niet zo makkelijk als het lijkt!

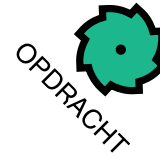

- ▶ Bekijk de eindscène van de film. Hier zie je zonder woorden hoe de relaties van de personages ten opzichte van anderen en van zichzelf tot een goed einde komen. Stel jezelf hierbij de volgende vragen:

Vragen voor de leerlingen

- # De coach neemt een stuk cake aan van zijn neefje. Wat betekent dit? Zou je deze betekenis ook in dialoog kunnen omzetten? Zou je het misschien ook anders kunnen tonen?
- # Wat betekent de appel voor de deur van Sarah? Hoe zie je dat papa nog steeds zijn best doet voor Théo?
- # Heb jij graag een film met veel dialoog of liever minder?
- # Zag je al eens een stille of stomme film waarin niets gezegd werd? Begreep je het verhaal?

Verdeel de leerlingen in groepjes van twee. Ze krijgen twee personages met telkens twee karaktereigenschappen. Hoe vertaal je die karaktereigenschappen in actie of beeld? Elk groepje stelt zijn/haar personages voor aan de klas. Kan de klas raden hoe hun personages in elkaar zitten?

Voorbeeld: Personage 1 is verliefd en verlegen. Hoe toon je dit? Het personage koopt bloemen met een grote glimlach, belt aan, om op het laatste moment het boeket neer te leggen en zich achter een struik te verbergen.

Op [Pinterest](#) of in de [afspeellijst](#) ontdek je hoe de regisseurs van *Baby Driver* en *The World's End* gebruik maken van *show, don't tell*. In de beschrijving van de pins helpen enkele vragen je op weg.

De verlaten glijbaan

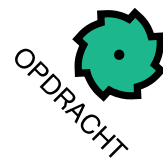
De oude verlaten glijbaan is een mooie terugkerende locatie. Het is een plek van intimiteit voor Théo en Romane, maar ook een plek waar hij zich veilig voelt en zich terugtrekt, bijvoorbeeld aan het einde van de film wanneer hij niet naar de voetbalwedstrijd durft te gaan. Het is belangrijk om in je film rustmomenten te stoppen, momenten voor reflectie. Die kunnen letterlijk een rustplaats worden zijn voor het personage, dat is ook het geval voor Théo.

 Herbekijk nog eens het fragment van Théo en zijn papa op de glijbaan.

Vragen voor de leerlingen

- # Hebben jullie een plek waar je naartoe gaat als je wilt nadenken of even rustig alleen wilt zijn?
- # Wat zou de verlaten glijbaan betekenen voor Romane?
- # Heb jij soms nood aan een moment voor reflectie?

Een plek waar je je geborgen voelt, hoeft niet altijd een echt bestaande plek te zijn. Op [Pinterest](#) kan je een meditatie volgen om je eigen veilige plek te vinden in je verbeelding.

Maak een tekening, foto, geluidsopname of neem een stukje van jouw veilige plek mee naar de klas. Neem klassikaal een moment om het hierover te hebben.

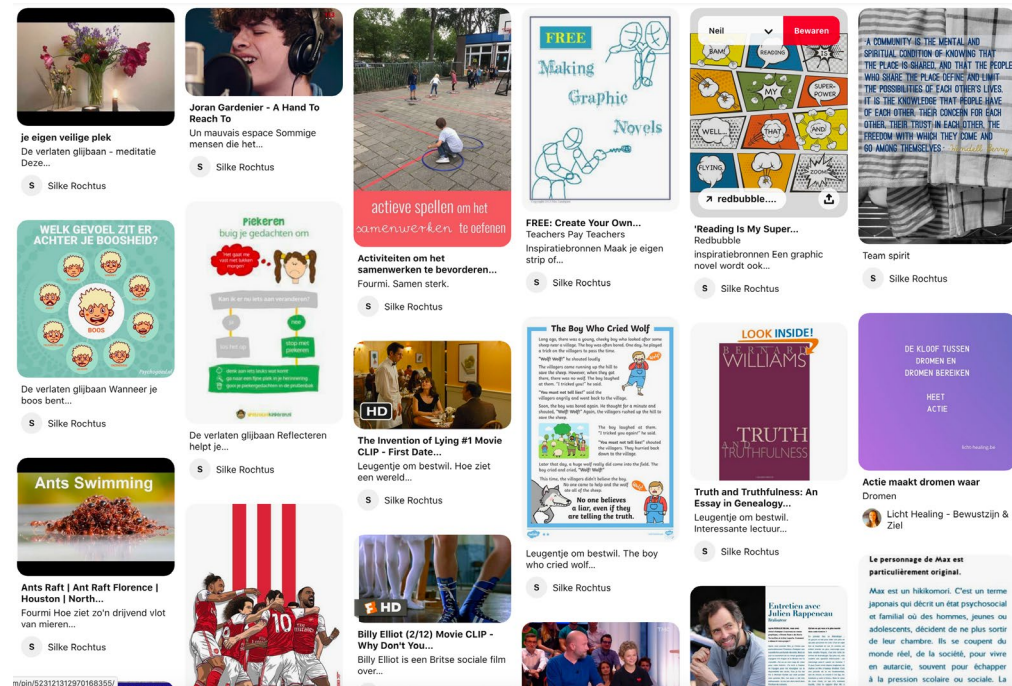

Pinterest

Bibliografie

Laat je ook inspireren door het visuele [Pinterest-prikbord](#) van Fourmi. Je vindt er filmfragmenten, een interview met de regisseur, informatie over liegen, spelideeën over samenwerken en tips om het show don't tell principe toe te passen.

Arsenal. (2020). <https://www.arsenal.com/academyintroduction>

De Moor, M. (30.05.2018). *Iedereen Pinokkio: waarom we allemaal liegen*. Knack Weekend. Geraadpleegd op 13.04.2020. https://weekend.knack.be/lifestyle/maatschappij/iedereen-pinokkio-waarom-we-allemaal-liegen/article-longread-1153051.html?cookie_check=1586770428

Example of the Show don't tell technique. Shadow and Movies. Geraadpleegd op 12.04.2020. <https://shadowandmovies.com/example-of-the-show-dont-tell-technique-drive/>

Moura, G. (01.06.2014). Parallel editing. Elements of Cinema. Geraadpleegd op 12.04.2020. <http://www.elementsofcinema.com/editing/parallel-editing/>

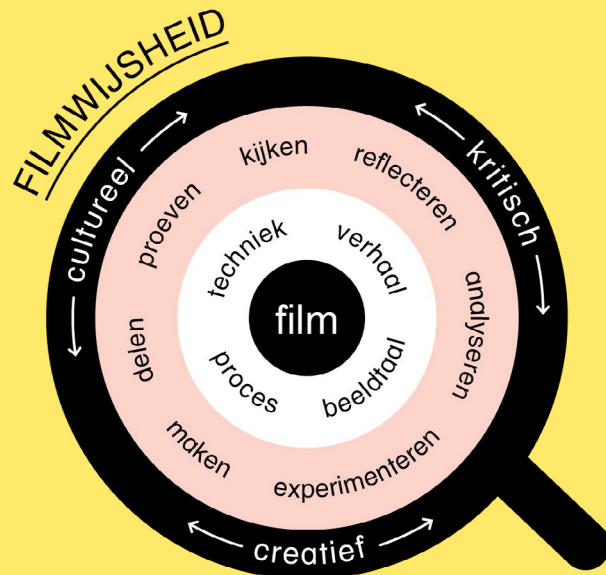
The Film. (2019). Persmap *Fourmi*. <https://en.unifrance.org/movie/45899/of-love-and-lies>

Het model filmwijsheid

Ons [model filmwijsheid](#) gaat dieper in op de creatieve, culturele en kritische doelstellingen die je kan stimuleren met audiovisuele media.

We ontwikkelden een eigen [methodiek](#) die zich focust op het leerproces en vertrekt vanuit de authentieke leeromgeving van de deelnemer en maker. De actieve betrokkenheid van de deelnemers en het plezier tijdens dit proces zijn voor ons cruciaal.

Op zoek naar inspiratie?

Filmwijze waaier

In onze [Filmwijze waaier](#) vind je verschillende opdrachten om je te verdiepen in alle aspecten van filmwijsheid. Zo willen we leerlingen aanmoedigen om via film hun vaardigheden te blijven ontwikkelen.

J'E.F makers

J'E.F inspireert en stimuleert kinderen en jongeren die zelf films willen maken en experimenteren met audiovisuele media. Op [JEFmakers.be](#) vind je allerlei handige tutorials, websites en apps om met film aan de slag te gaan.

Facebookgroep voor leerkrachten

Zit je met een filmwijze vraag? Stel ze in onze [Facebookgroep van 'J'E.F in de klas'](#). Onze community helpt je verder. Of heb je zelf een tip? We kijken er alvast naar uit.

Vorming of nascholing rond film

In onze vormingen delen we graag onze jarenlange expertise. Op een actieve manier leggen we onze inzichten voor aan leerkrachten en begeleiders. Je vindt ons aanbod op [onze website](#).